

Milletvekilimiz Pektaş, TBMM'de DSİ Genel Müdürlüğü Bütçesi Üzerine Konuştu

Gümüşhane Milletvekili Cihan Pektaş; TBMM'de 2021 Mali Yılı Bütçe Görüşmelerinde, Tarım ve Orman Bakanlığı'na bağlı DSİ Genel Müdürlüğü Bütçesi üzerine bir konuşma yaptı.

Milletvekili Pektaş yaptığı konuşmada şunları söyledi:

Sayın Başkan,

Değerli Milletvekilleri;

Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü'nün bütçesi üzerine grubum adına söz almış bulunuyorum. Sizleri saygıyla selamlıyorum.

DSİ sadece baraj yapan değil, aynı zamanda tarımsal sulamaları inşa eden kuruluştur.

2021 yılı bütçesinde tarımsal sulamalara ayrılan yatırım ödeneklerinde geçen yıllara oranla ciddi artış olduğunu görüyoruz. Bu durum sulamalara verilen önemin göstergesidir.

Tarımsal üretimde artışın en önemli parametresi sulu tarımdır. Kuru tarımdan sulu tarıma geçildiğinde verim 4 kattan 13 kata kadar artış göstermektedir. Ülkemiz yüz ölçümünün yaklaşık üçte 1'i yani 231 milyon dekarı tarım arazisidir. Ekonomik olarak sulanabilir arazimiz ise 85 milyon dekadır.

Peki, sulamada ne durumdayız?

1950'li yıllarda başlayan sulamaların yaklaşık 10 milyon dekarı vatandaşlarımızın kendi imkânlarıyla yaptığı halk sulamalarıdır, 13 milyon dekar sulama ise eski Köy Hizmetleri tarafından yapılmıştır. 43,6 milyon dekar arazinin sulama projeleri DSİ tarafından bitirilmiş ve toplam rakam 66,6 milyon dekara ulaşmıştır. Geriye kalan 18,4 milyon dekar arazinin 6,2 milyon dekarının inşaatı devam ediyor. 7,2 milyon dekar arazinin ise projeleri tamamlanmış, ihale aşamasına gelmiştir. İnşallah, birkaç yıl içerisinde sulanabilir arazilerimizin tamamını bitirip işletmeye açacağız.

Değerli Milletvekilleri,

Son on sekiz yılda 19 milyon dekar araziye sulamaya açtık.

2003 yılından itibaren yeni başlamış projeleri durdurup revize ederek tamamını borulu sistem olarak inşa ettik, yüzde 6 olan kapalı sistem sulamayı yüzde 29'a çıkardık.

İşletme ömrü uzun olan, işletme maliyetleri açık sisteme göre oldukça düşük olan, en az yüzde 30 daha su tasarrufu sağlayan yağmurlama ve damlama yöntemini teşvik eden bir sistemi inşa ediyoruz.

Bu sistemle aynı zamanda suyun kontrollü şekilde kullanılmasıyla toprağın tuzlanması önlenmektedir. Kaynaklar yönünden su zengini bir ülke değiliz ancak suyumuzu iyi kullandığımız zaman su fakiri de değiliz.

Yıllık 112 milyar metreküp içme suyu kullanma potansiyeline sahibiz. Biz bunun hâlihazırda 57 milyar metreküpünü kullanıyoruz; 44 milyar metreküpünü tarımda, 13 milyar metreküpünü ise içme, kullanma ve sanayide tüketiyoruz. Görüldüğü üzere en fazla sarfiyat tarımsal sulamada oluyor.

Bizim bitirdiğimiz sulamaları açık sistem yapsaydık bugün 44 milyar metreküp yerine 50 milyar metreküp su kullanacaktık. Hedefimiz geçmişte yapılan sulamaları, projenin tamamını borulu sistem olarak inşa etmektir. Tabii, sulama projesi yapılması için önce barajların ve göletlerin yapılması gerekiyor. Zira, yağış rejimimiz gereği depolama yapmak mecburiyetindeyiz. Bir örnek verecek olursak: İnşaatı devam eden Silvan Barajı 2022 yılında bitecek ve 2 milyon 350 bin dekar araziye sulayacaktır.

Projelerin inşaat maliyetlerini de düşürdük, daha önce yapılan projelerle ciddi maliyet farkları var. 2001 yılında İsrail ortaklığıyla yapılan Şanlıurfa Yaylak Ovası sulamasının hektar başına maliyeti 14 bin dolardır. Daha zor coğrafya şartlarına rağmen aynı teknoloji kullanılarak yapılan, 2012 yılında başlanan ve 2015 yılında bitirilen Antalya Korkuteli sulamasının hektar başına maliyeti 3.500 dolardır. Projeleri hem kısa zamanda bitiriyoruz hem de maliyetleri düşürüyoruz.

Memleketim Gümüşhane’de 2003 yılına kadar biten sulamalar sadece 3.400 dekardı, biz bunun üzerine 191 bin dekar ilave ettik, 240 bin dekar sulamanın da çalışmaları devam ediyor. Projelerin yapımında kullanılan boru ve parçaların tamamı yüksek teknolojiye sahip yerli firmalarımız tarafından üretilmektedir.

Değerli Milletvekilleri,

Belli kesimler tarafından sürekli karşı çıkılan HES’lerimiz, enerji üretiminin yanı sıra milyonlarca dekar arazinin de sulama suyunu temin etmektedir.

Türkiye’nin en büyük hidroelektrik santrali olan Atatürk Barajı’nın suyu, 221 kilometre uzunluğunda inşa ettiğimiz dünyanın en büyük yapay nehri vasıtasıyla Mardin ovalarına kadar iletilmektedir. Tarımsal üretimde işletme girdilerini düşüren önemli bir kalem de arazi toplulaştırmasıdır.

Avrupa’nın yıllar önce hallettiği toplulaştırmaya biz de 1961 yılında başlamışız.

142 milyon dekar arazide toplulaştırma yapılması planlanmış, 2002’ye geldiğimizde sadece 4,5 milyon dekar arazinin işlemini yapmışız. Biz bu rakamı 10 kattan daha fazla artırarak 47,2 milyon dekara çıkardık, 35,3 milyon dekar arazide ise hâlihazırda çalışmalar devam ediyor.

Arazi kullanımının anayasası niteliğinde olan 1/100.000’lik çevre düzeni planlarımız yoktu, yüzde 3’lerden aldığımız çalışmaları yüzde 99’a biz getirdik. Zaman zaman birileri çıkıyor, bürokraside ehliyet ve liyakat olmadığından bahsediyor. On yılların kronikleşmiş problemlerini Sayın Cumhurbaşkanımızın liderliğinde, ehliyet ve liyakat sahibi kadrolarla biz çözüyoruz, inşallah, geriye kalan projeleri de biz bitireceğiz.

Biz memurlarımıza, uzmanlarımıza, mühendislerimize ve bürokratlarımıza güveniyoruz. Bütün bu projelerin yapımında emeği geçen başta Sayın Bakanımız olmak üzere, Bakan Yardımcılarına, DSİ Genel Müdürüne ve çalışma arkadaşlarına teşekkür ediyor, yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.”